

Een prikkelende, uitbundig geïllustreerde uiteenzetting van wat planten zijn, wat ze doen en wat ze voor ons betekenen.

tekst **Bas Maliepaard**

Planten stellen ons nooit teleur

Tijdens een natuurwandeling zijn mensen opgetogen als ze wilde dieren spotten, terwijl ze de belangrijkste levende wezens niet zien staan, meent bioloog-schrijver Geert Jan Roebers. Planten stellen nooit teleur, betoogt hij, want ze blijven staan, je kunt ze van dichtbij bekijken, besnuffelen en knuffelen en soms zelfs proeven.

Voor wie nog niet overtuigd is, volgt een prikkelende, uitbundig geïllustreerde uiteenzetting van wat planten zijn, wat ze doen en wat ze voor ons betekenen.

Roebers pakt het grondig aan en begint bij de taaiste stof, die dankzij zijn opgewekte toon goed verteerbaar is. Over bladgroen, dat licht vangt en de energie daaruit opslaat, staat er: 'Een blad is dus een zonnepaneel met ingebouwde accu. Wauw.' En planten geven geen zuurstof, nee, ze laten frisse scheten: 'En die plantenscheten ademen wij dan weer gretig in'.

Er komt ook plantgeschiedenis aan bod, over hoe algen uit zee zich miljoenen jaren geleden opwerkten tot de eerste bomen. Maar het verrassendste deel is dat over wat planten doén. Het lijken roerloze wezens, maar ze hebben meer met mens en dier gemeen dan je zou denken: ze kunnen bewegen, aanvallen, plassen, verdedigen, op reis gaan en communiceren.

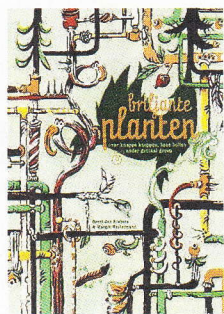
Verbazingwekkende feiten die Roebers opdist: de Ameri-

kaanse teunisbloem stroomt vol nectar als je bijengezoem laat horen. Zandraketplanten maken juist scherp smakende stofjes aan in hun blad als het geluid van knabbelende rupsen klinkt.

En Darwin ontdekte al dat de ranken van een passiebloem het verschil kunnen voelen tussen een stevig takje, waar ze zich omheen kunnen krullen, of een onbruikbaar straaltje water.

Aanstekelijk is ook het hoofdstukje over 'beweeglijke tiepjes', waar de zoekwoorden voor YouTube-filmpjes zijn bijgeleverd: daar kun je zien hoe de spuitkomkommer zijn zaden zes meter ver kan spugen. En de opsomming van criminele planten is geestig: de maretak parasiteert op bomen en tapt dus illegaal water af, de dovenetel doet aan identiteitsfraude door zich voor te doen als brandnetel.

De korte tekstblokjes zijn voorzien van expressieve, collageachtige illustraties in verschillende technieken – van fotodetails tot verfstreken – en een onstuimige vormgeving van Margot Westermann. Er staan heel wat speelse, geslaagde beelden in, maar sommige volledige fotopagina's vallen uit de toon en op de collagepagina's verlang je soms net wat meer realisme. Westermann tekent fantasievol vele plantachtigen, maar hoe die eucalyptusboom er echt uitziet, moeten we opzoeken op internet.

Geert Jan Roebers
Briljante planten

Ill. Margot Westermann
Gottmer;
144 blz. €19,99
Vanaf 10 jaar
(Verschijnt 16 februari)

Pannenkoek slaat op hol

Eigentijds sprookje met verrukkelijke illustraties.

Sprookjes over baksels die ervandoor gaan vind je in veel landen. Dankzij het klassieke Gouden Boekje is hier *Het koekemannetje* vermoedelijk het bekendst. Maar ook het gelijkende Russische of Scandinavische stapelsprookje over de dikke vette pannenkoek is in prentenboekvorm verkrijgbaar geweest, in versies van Lisa Tetzner en Loek Koopmans. Voor een nieuwe generatie is er nu deze geslaagde uitgave. Tiny Fisscher schreef een

klankrijke voorlees-tekst die barst van herhaling, zoals gebruikelijk bij stapelverhalen. Als de pannenkoek uit de pan springt en weggroet, zetten een vader en zijn zeven kinderen de achtervolging in. 'De pannenkoek rolde en tolde voort'.

Wie krijgt hem? Sophie Pluim vangt de vaart in haar verrukkelijke illustraties, die subtiel eigentijds zijn (stroopflles op tafel, dochters met gympen en blauwgeverfd haar) zonder de sprookjesachtige sfeer te ondermijnen. Haar kleurgebruik sprankelt en uit haar beelden spreekt een duidelijke liefde voor decoratie.

Bas Maliepaard

Tiny Fisscher
Wij willen een pannenkoek!
Ill. Sophie Pluim
Christofoor;
26 blz. €14,95
Vanaf 3 jaar

